ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ Г-Н P. CRUZ VILLALÓN представено на 1 юни 2010 година [1]

I — Въведение

1. Anotato Dikastirio Kiprou (Върховният съд на Кипър), в качеството си на първоинстанционен съд [2], отправя запитване до Съда дали член 2, параграф 8 от Директива 89/665/ЕИО [3] следва да се тълкува в смисъл, че възложителят на обществена поръчка има право да обжалва по съдебен ред отмяната на негово решение от страна на административния орган, отговорен за контрола върху производствата по обжалване.

1 — Език на оригиналния текст: испански.

2 — Решенията му подлежат на въззивно обжалване пред неговия пленарен състав.

3 — Директива на Съвета от 21 декември 1989 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прилагането на производства по обжалване при възлагането на обществени поръчки за доставки и за строителство (ОВ L 395, стр. 33; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 1, стр. 237).

II — Правна уредба

A — *Директива 89/665*

2. „Съгласно член 1, параграф 1 [д]ържавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че по отношение на процедурите за възлагане на обществени поръчки, попадащи в приложното поле на Директиви 71/305/ЕИО[,] 77/62/ЕИО [и 92/50/ЕИО], решенията, взети от възложителите, могат да бъдат ефективно обжалвани и по-специално възможно най-бързо в съответствие с условията, посочени в следващите членове, и по-специално в член 2, параграф 7, с мотива, че тези решения са нарушили правото на Общността в областта на обществените поръчки или националните норми, транспониращи това право“ [4].

4 — Разпоредба, редактирана в съответствие с член 41 от Директива 92/50/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги (ОВ L 209, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 50). В съответствие с член 33 от Директива 93/36/ЕИО на Съвета от 14 юни 1993 година за съгласуване на процедурите за възлагане на обществени поръчки за доставки (ОВ L 199, стр. 1), член 36 от Директива 93/37/ЕИО на Съвета от 14 юни 1993 година за съгласуване на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство (ОВ L 199, стр. 54) и член 82, втора алинея от Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки (ОВ L 134, стр. 114, Специално издание на български език, глава 6, том 8, стр. 116), както и съгласно таблиците на съответствие, които се прилагат към посочените директиви, позоваванията на Директиви 71/305/ЕИО, 77/62/ЕИО и 92/50/ЕИО в член 1, параграф 1 от Директива 89/665 се считат за позовавания на Директива 2004/18.

3. Член 1, параграф 3 гласи:

„Държавите членки гарантират, че производствата по обжалване са достъпни, съгласно подробни правила, които държавите членки могат да установят, поне за всяко лице, което има или което е имало интерес от спечелването на процедурата за възлагане на поръчка за доставки или за строителство, и което е било или би могло да претърпи вреди от твърдяно нарушение. По-специално, държавите членки могат да изискат лицето, което е поискало преразглеждането, да уведоми предварително възложителя за твърдяното нарушение и за намерението си [да обжалва]“.

4. Съгласно член 2, параграф 8:

„Когато органите, отговорни за производствата по обжалване, нямат [съдебен] характер, писмени основания за техните решения следва винаги да бъдат давани. Освен това в такъв случай трябва да бъдат приети разпоредби, които да гарантират процедурите, чрез които всяка предполагаема неправомерна мярка, взета от органа по обжалване[,] или всеки предполагаем пропуск при упражняването на предоставените му правомощия, да могат да бъдат предмет на съдебно обжалване или на преразглеждане от страна на друг орган, който да бъде съд или трибунал по смисъла на член 177 от Договора за ЕИО и да бъде независим както от възложителя, така и от органа по обжалване.

[…]“ [5]

Б — *Кипърското право*

5. Съгласно член 146, параграф 2 от Конституцията на Република Кипър съдебно обжалване на действията или бездействията на администрацията „се извършва от всяко лице, чийто собствен, законен, настоящ, придобит в качеството му на физическо лице или на член на общност интерес е бил пряко накърнен от решението, действието или бездействието“.

6. Закон № 101(I)/2003 за възлагане на обществени поръчки (доставки, строителство и услуги), изменен със Закон № 181(I)/2004, е приет с цел да се хармонизира кипърското законодателство

5 — След Директива 2007/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 година за изменение на Директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО на Съвета с оглед повишаване на ефективността на процедурите за преразглеждане при възлагане на обществени поръчки (ОВ L 335, стр. 31), неприложима ad casum поради хронологически причини, съдържащата се в член 2, параграф 8 разпоредба се включва без съществени промени в параграф 9 от същия член, като в текста на испански език посоченият в член 2, параграф 8 „орган по обжалване“ се заменя с по-еднозначното „преразглеждащ орган“.

с правото на Съюза, включително с Директива 89/665, като за целта с член 55 се учредява Anatheoritiki Archi Prosforon (орган за преразглеждане при възлагане на обществени поръчки, наричан по-нататък „преразглеждащ орган“), на който с член 56 се възлага правомощието да се произнася по „йерархически обжалвания“ на взети от възложителите решения. Член 60 от този закон, изменен със Закон № 181(I)/2004, гласи: „Ако заинтересованото лице счете, че интересът му е накърнен от решението [на преразглеждащия орган], то има право да обжалва пред Anotato Dikastirio в съответствие с разпоредбите на член 146 от Конституцията. Право да обжалва пред Anotato Dikastirio съгласно член 146 от Конституцията има и възложителят, ако въз основа на съответни документални доказателства се счете, че решението [на преразглеждащия орган] е било несправедливо за него“.

7. Както ще проличи по-нататък, тази разпоредба е била предмет на изявление от страна на Anotato Dikastirio, което е от особено значение в този случай.

III — Обстоятелства, предхождащи спора в националното производство и преюдициалният въпрос

8. През юни 2003 г. Symvoulio Apochetefseon Lefkosias (Съвет по канализацията на Никозия, наричан по-нататък „Symvoulio“) [6], в качеството си на възложител, публикува обява за проучване, изграждане, експлоатация и поддръжка за срок от десет години на пречиствателна станция за отпадни води в Anthoupolis.

9. Сред първоначално селектираните кандидати са консорциумът Degremont SA & Atlas Pantou Co Ltd (наричан по-нататък „Degremont“) и консорциумът WTE BAMAG.

10. След подаването на съответните оферти Symvoulio уведомява Degremont за решението си да възложи поръчката на консорциума WTE BAMAG.

11. На 7 октомври 2005 г. Degremont подава жалба срещу това решение пред преразглеждащия орган с искане като обезпечителна мярка да не се пристъпва към изпълнение на решението на Symvoulio, тъй като това би довело до необратимо възлагане на поръчката. Съдебното заседание за разглеждане на обезпечителната мярка е насрочено за 13 октомври 2005 г., но тъй като самото предявяване на искането за такава мярка не води (към датата на събитията) до спиране на изпълнението, Symvoulio възлага ефективно поръчката на консорциума WTE BAMAG, преди преразглеждащият орган да се е произнесъл

6 — Както става ясно от съдебното заседание, районът на действие на Symvoulio обхваща територията на столицата Никозия, а съветът се председателства от кмета на споменатата община.

по състоятелността на мярката за спиране на изпълнението.

12. На 14 февруари 2006 г. преразглеждащият орган се произнася по жалбата (по същество), като отменя решението на Symvoulio [7].

13. Предприятието WTE BAMAG не обжалва по съдебен ред решението пред Anotato Dikastirio. Това обаче е направено от Symvoulio [8] на 31 март 2006 г., което се позовава относно своята легитимация на член 146, параграф 2 от Конституцията и на член 60 от Закон № 101(I)/2003 за възлагане на обществени поръчки.

14. Преди да е приключило производството по това обжалване, пленарен състав на Anotato Dikastirio постановява Решение от 10 декември 2007 г. в рамките на друго производство по обжалване [9] между същите страни. В него Anotato Dikastirio постановява, че Symvoulio, в качеството си на възложител, няма законен интерес да обжалва взетото от преразглеждащия орган решение за отмяна, тъй като, казано най-общо: 1) то е част от сложна процедура по възлагане на обществена поръчка; 2) преразглеждащият орган се явява втора административна инстанция (по-горна инстанция) по отношение на Symvoulio, поради което една част от администрацията не би могла да има законен интерес срещу друга част от администрацията; 3) възлагащите органи съблюдават обществения интерес, но нямат частни интереси, и 4) член 60 от Закон 101(I)/2003 не може да предостави право на обжалване на възложителя, ако това право не му е признато с член 146, параграф 2 от конституцията.

15. В качеството си на първоинстанционен съд (в производство по обжалване № 629/2006) Anotato Dikastirio, като взема предвид установената от пленарния си състав съдебна практика и като отчита обстоятелството, че в нея не е бил направен анализ на кипърското законодателство в светлината на Директива 89/665, спира производството и отправя до Съда следното преюдициално запитване:

„Признава ли член 2, параграф 8 от Директива 89/665/ЕИО правото на възложителите на съдебно обжалване на решенията за отмяна, приети от органите, отговорни за производствата по обжалване, когато тези органи не са съдебни органи?“.

7 — Страните по преюдициалното запитване не посочват специфичните мотиви, въз основа на които преразглеждащият орган е отменил решението на Symvoulio.

8 — Като дава началото на производство по обжалване № 629/2006.

9 — Производство по обжалване № 106/2006.

IV — Производството пред Съда

16. Преюдициалното запитване постъпва в секретариата на Съда на 22 декември 2008 г.

17. Symvoulio, правителството на Чешката република и Комисията искат от Съда положителен отговор на поставения от Anotato Dikastirio въпрос, в смисъл че член 2, параграф 8 от Директива 89/665 признава правото на възложителите да обжалват по съдебен ред решенията на органите, отговорни за производствата по обжалване.

18. Според преразглеждащия орган Директива 89/665 предоставя закрила на предприятията, но не и на възложителите, на които не следва да се признае индивидуален интерес, който да им позволи да предприемат съдебно обжалване срещу органите, преразглеждащи техните решения.

19. На проведеното на 25 март 2010 г. съдебно заседание се явяват представителите на Symvoulio, на преразглеждащия орган, както и на Комисията, за да изложат устно своите съображения.

V — По съществото на спора

20. Преюдициалното запитване на Anotato Dikastirio поставя за първи път в практиката на Съда въпроса дали въз основа на Директива 89/665 на възложител следва да се признае правото да обжалва решенията на друг публичен орган, натоварен със задачата да преразглежда неговите решения, когато — независимо от публичния си характер — двата органа са различни юридически лица, а освен това принадлежат към различни администрации и от функционална гледна точка изпълняват различни задачи.

21. Преди да се даде отговор на този въпрос, следва да се изложат някои съображения относно структурата на производствата по обжалване, предвидени в Директива 89/665, а след това да се направи анализ на приложното поле на член 2, параграф 8 от Директивата, на който е извършено позоваването.

22. Още в трето съображение от Директивата се подчертава, че „отварянето на обществените поръчки за конкуренцията в Общността изисква значително увеличаване на гаранциите за прозрачност и недискриминация и […] че за да има то конкретни резултати, ефективни и бързи правни средства за защита трябва да бъдат на разположение в случай на нарушения на правото на Общността в областта на обществените поръчки или на национални норми, транспониращи това право“. Това заявление е съзвучно с правната уредба

„по същество“ [10], насочена към координирането в Общността на процедурите по възлагане на обществени поръчки.

23. Държавите членки имат широка свобода на действие при въвеждане на системата от производства по обжалване, предвидена в Директивата, която „установява само минималните условия, на които трябва да отговарят производствата по обжалване, въведени в националните правни системи, за да се гарантира спазването на изискванията на общностното право в областта на обществените поръчки“ [11].

24. Ето защо — за да дам само един пример — Директивата не съдържа каквато и да било разпоредба, свързана конкретно с условията във връзка със сроковете в процедурите по обжалване, които цели да въведе [12].

25. По-специално и във връзка с това, което е от най-голямо значение в случая, Директивата само гарантира, в изразената от мен насока, че предвидените в нея производства по обжалване са достъпни „поне“ за всяко лице, което има или което е имало интерес от спечелването на процедурата за възлагане на определена обществена поръчка и което е претърпяло или би могло да претърпи вреди от твърдяно нарушение на общностното право в областта на обществените поръчки или на националните правни норми, които го транспонират [13].

26. Във всички случаи желанието на законодателя на Съюза е последният контрол за законосъобразност в областта на обществените поръчки да се упражнява от съдебен орган [14] било непосредствено, тоест когато инстанцията за преразглеждане е директно съд, било косвено, когато съдът разглежда жалбите срещу решения на евентуално създаден административен преразглеждащ орган. Такъв е случаят в Кипър, където правомощието да се произнася по жалби срещу актове на създадения там споменат административен орган (преразглеждащия орган) е възложено на Anotato Dikastirio (Върховния съд).

10 — Понастоящем тя е въведена основно с Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L 134, стр. 1, Специално издание на български език, глава 6, том 8, стр. 3) и с Директива 2004/18/ЕО.

11 — Решение на Съда от 19 юни 2003 г. по дело GAT (C-315/01, Recueil, стр. I-6351), точка 45 и Определение на Съда от 4 октомври 2007 г. по дело Consorzio Elisoccorso San Raffaele (C-492/06, Сборник, стр. I-8189), точка 21.

12 — Съгласно Решение на Съда от 12 декември 2002 г. по дело Universale-Bau и др. (C-470/99, Recueil, стр. I-11617), точка 71 и Решение от 28 януари 2010 г. по дело Uniplex (UK) Ltd (C-406/08, Сборник, стр. I-817, точка 26), „[у]словията във връзка със сроковете следва да се определят във вътрешния правен ред на всяка държава членка“.

13 — Определение на Съда от 4 октомври 2007 г., посочено по-горе, точка 20.

14 — Понятие, което за целта включва не само правораздавателен орган, признат като такъв от гледна точка на органичната структура във всяка държава членка и чиято защита се иска чрез „съдебно обжалване“, но и „орган, който да бъде съд или трибунал по смисъла на член 177 от Договора […], независим както от възложителя, така и от органа по обжалване“, тъй като член 2, параграф 8 от Директива 89/665 позволява да му бъде възложено преразглеждането на решенията, взети от възложителя или от административния орган, отговорен за производствата по обжалване.

27. Ясно е обаче, че от момента, в който Директивата въвежда възможността една междинна инстанция да поеме производствата по обжалване на решения на възложителите, възниква вероятност съдебното обжалване, което неизбежно трябва да следва, по този начин да бъде лишено в известна степен от основанието за своето съществуване. Всъщност съдебният контрол ще се отнася до правомерността на решението на административния орган, като бъде потвърдено или отменено съответното решение за възлагане на поръчката, по искане на оправомощените във всеки отделен случай за това лица.

28. Въз основа на това съображение става ясно, че поставеният в преюдициалното запитване проблем по дефиниция не би следвало да съществува в онези национални правни системи, при които не са предвидени административни органи за обжалване, а единствено пряко обжалване по съдебен ред. При това положение възложителите могат да бъдат само ответници. Обратно, при съдебно обжалване на решение за отмяна, взето от административен контролен орган, се открива възможността освен ощетените от отмяната предприятия като жалбоподатели да се явяват и възложителите.

29. Ето защо в настоящия случай Symvoulio в опита си може би да предотврати едно евентуално образувано срещу себе си производство по обезщетение за нанесени вреди предявява искане за съдебен контрол върху отмяната от страна на преразглеждащия орган на решението за възлагане на обществената поръчка на определен оферент.

30. Следователно е необходимо да се провери дали въз основа на тази преценка следва да се изисква право на обжалване, за каквото претендира Symvoulio.

31. По мое мнение активната процесуална легитимация на възложителя за обжалване по съдебен ред на акта на административния орган, отговорен за производствата по обжалване, с който се отменя неговото решение, не се изисква от Директива 89/665, нито такъв извод може да се направи въз основа на нея.

32. На първо място, съвместното тълкуване на седмо и осмо съображение не е в полза на предоставянето на достъп на възложителите до съдебно обжалване като съдържащо се в Директивата изискване. В тези съображения обжалването се предвижда изрично само за предприятия, включително като се заявява, че ако те не обжалват, „определени нарушения биха могли да не бъдат поправени“.

33. На второ място, в член 1, параграф 1 от Директива 89/665, след като се посочва необходимостта от ефективно обжалване на решенията, взети от възложителите, се признава пасивната им процесуална

легитимация, без от никоя друга разпоредба да следва тяхна евентуална активна процесуална легитимация.

34. На последно място, тази по-скоро рестриктивна теза би могла да се потвърди от член 1, параграф 3 от Директивата, тъй като производствата по обжалване са достъпни „поне“ за всяко лице, „което има или което е имало интерес от спечелването на процедурата по възлагане на обществена поръчка за доставки или за строителство, и което е било или би могло да претърпи вреди от твърдяно нарушение“, а това изглежда открива възможност най-малкото за изключване на възложителите. Нещо повече — разпоредбата изглежда не ги визира, тъй като дава право на държавите членки да въведат изискването лицето, което е поискало преразглеждането, да уведоми предварително „възложителя за твърдяното нарушение и за намерението си да поиска обжалване“.

35. Вярно е обаче, че в член 2, параграф 8 от Директивата формулировката става поотворена и за разлика от други пасажи в нея липсва изрично визиране на оферентите (тоест лицето, което има интерес от спечелване на процедурата по възлагане на обществена поръчка), на което изглежда се позовава Symvoulio, за да претендира в качеството на възложител право на обжалване.

36. Всъщност, като съпоставя член 1, параграф 3 с член 2, параграф 8 от Директива 89/665, представителят на Symvoulio твърди по време на съдебното заседание, че двете разпоредби не си противоречат. Според него, докато втората разпоредба се отнася само до обжалването пред съдебен орган (или орган, който е с такова естество по силата на член 267 ДФЕС), първата разпоредба предвижда и възможността за предявяване на жалба пред несъдебен орган, отговорен за производствата по обжалване, като предметът на жалбата можел да бъде само взетото от възложителя решение. Основанието е, че концептуално било изключено възложителят да обжалва собственото си решение, за разлика от случая по член 2, параграф 8.

37. По мое мнение обаче този елемент на двусмислие в член 2, параграф 8 от Директивата не е достатъчен, за да бъдат променени изложените по-горе съображения. С член 2, параграф 8 само се открива възможността административен орган първоначално да поеме производствата по обжалване, като във всички случаи се установява изискването, при познатите вече условия, в такава хипотеза решенията му да подлежат на обжалване било по чисто съдебен ред, било пред орган, който по смисъла на член 267 ДФЕС е приравнен към съдебен орган, без отново да се уточняват лицата, които са оправомощени да обжалват.

38. Накрая следва да се отхвърли приведеният от Symvoulio и споделен от Комисията довод в смисъл, че ако не се приеме неговата активна процесуална легитимация, можела да се осуети възможността за пряко и еднакво прилагане на правния ред на Съюза, като се изключвала възможността за отправяне на преюдициално запитване в случаи като настоящия, в които нито едно предприятие не обжалва решението му по съдебен ред.

39. От една страна, евентуалната допълнителна възможност за изясняване на правото на Съюза не може да обуславя пряко начина за разрешаване на специфичния въпрос относно процесуалната легитимация, който спада към сферата на процесуалната автономия на държавите членки. От друга страна, при нормални обстоятелства следва да се очаква, че решения за отмяна, които се считат за лишени от правно основание, ще бъдат обжалвани именно от оферентите, с произтичащата от това възможност за отправяне на преюдициално запитване.

40. Във всички случаи като гарантираща клауза самата директива в член 3 предоставя на разположение на Комисията „специфичен механизъм“, когато тя счете, че ясно и явно нарушение е било извършено по време на процедура за възлагане на обществена поръчка. За целта нормата дава право да се предприемат съответните мерки за бързо поправяне на всяко твърдяно нарушение.

41. Въз основа на изложените по-горе съображения може да се направи заключението, че Директива 89/665 не се произнася нито пряко, нито косвено относно процедурите за обжалване, до които трябва да имат достъп възложителите. По мое мнение това би било достатъчно, за да се даде отрицателен отговор на запитването, отправено от Anotato Dikastirio. Според мен обаче това заключение би трябвало да бъде подкрепено с някои допълнителни съображения.

42. В точка 18 от своето становище Symvoulio привежда довода, че търпи сериозна вреда от това ограничаване, тъй като, от една страна, обществената поръчка щяла да бъде възложена на юридическо лице, различно от оферента, който той счита за най-подходящ, и защото, от друга страна, не трябвало да се отхвърля вероятността да му бъде потърсена отговорност за причинени вреди вследствие на отмяна от страна на преразглеждащия орган на вече възложена обществена поръчка. Разбира се, не можел да се пренебрегне и фактът, че Symvoulio е публично юридическо лице, на което е възложено да упражнява собствени административни правомощия, свързани по-конкретно с управлението на водите [15], и че в този контекст Symvoulio поема качеството на възложител, чиято позиция във всички

15 — Всъщност Symvoulio възплъщава и интересите на общността при правилното управление на водите, за което — според потвърденото по време на съдебното заседание — той носи собствена и пълна отговорност, а това включва разпространението и пречистването на водите на територията на столицата Никозия, надхвърляйки териториалния обхват на споменатата община.

случаи е различна от тази на преразглеждащия орган [16].

43. В този смисъл и при все че Съдът не може да се произнася относно мястото на Symvoulio в органичната структура на кипърската система, нито относно взаимоотношенията му с преразглеждащия орган [17], съдебното заседание предостави достатъчно разяснения, за да не се приемат за убедителни доводите на преразглеждащия орган, че участието на двата органа се вписва в една единна процедура по възлагане на обществена поръчка, тъй като в действителност те не са независими инстанции.

44. От друга страна, това би противоречало на логиката на производството по обжалване, описано в член 2, параграф 8 от Директива 89/665, тъй като искането на оферентите за отмяна на решението за възлагане на поръчката би било сериозно застрашено, ако не бе допусната известна степен на независимост между преразглеждащия орган и възложителя. Тази преценка се подкрепя от член 2, параграф 3 от Директива 2007/66, който във връзка с обжалването на решение за възлагане на обществена поръчка визира „първоинстанционен орган, независим от възлагащия орган“.

45. Независимо от всичко гореизложено трябва обаче да се отбележи следното: след като бе направена констатацията, че в Директива 89/665 не може да се установи каквото и да било указание в смисъл, че възложителите имат достъп до производство по обжалване, включително на решения за отмяна, взети от евентуален административен контролен орган, става ясно, че вредите, за които твърди Symvoulio, доколкото могат да бъдат обосновани, по принцип имат място само в рамките на процесуалната автономия на държавите членки и отговорът трябва да бъде намерен именно в контекста на съответните национални правни системи.

46. Би трябвало обаче да се изложи и едно последно съображение в смисъл, че процесуалната автономия на държавите членки очевидно не е абсолютна. Всъщност, когато тази автономия се упражнява в рамките на правото на Съюза, тя се ограничава от общите принципи на това право, а специално в нашия случай — както от ценността

16 — Въз основа на доводите, представени от встъпилите в преюдициалното производство страни, става ясно, че Symvoulio е „възложител“, а преразглеждащият орган е „неправораздавателен орган, отговорен за производствата по обжалване“, поради което е достатъчно да се направи позоваване на Директива 89/665, за да се стигне до извода, че двата административни органа, поне от функционална гледна точка, изпълняват различни задачи.

17 — Съдът няма за задача да анализира националното право, тъй като преюдициалният механизъм се основава на ясното разграничаване на функциите между националните правораздавателни органи и Съда, който има правомощието да се произнася единствено относно тълкуването или евентуално валидността на определена норма на Съюза въз основа на фактите, предоставени му от националния съдебен орган: Решение на Съда от 2 юни 1994 г. по дело AC-ATEL Electronics Vertriebs (C-30/93, Recueil, стр. I-2305), точка 16, Решение от 20 март 1997 г. по дело Phytheron International (C-352/95, Recueil, стр. I-1729), точка 11 и Решение от 16 юли 1998 г. по дело Dumon и Froment (C-235/95, Recueil, стр. I-4531), точки 25—27.

„правова държава“ [18], така и от спазването на основните права, по-специално на правото на обжалване, в съответствие с член 47 от Хартата [19].

47. За целите на настоящия случай е достатъчно във връзка с това да се каже, че качеството на юридическо лице на публичното право, каквото имат възложителите, прави много проблематично евентуалното позоваване от тяхна страна на член 47 от Хартата [20], който при това не е визиран изрично в настоящото производство.

48. На последно място, още по-труден се оказва опитът въз основа на ценността „правова държава“ да се направи заключение относно активната процесуална легитимация на възложителя при обстоятелствата на този случай. Разбира се, няма никакво съмнение, че едно балансирано организиране на производствата се вписва в образа на правовата държава и от тази гледна точка би могло да изглежда учудващо, че възложителят няма достъп до процедура за съдебно обжалване при отмяна от страна на административния орган на негово решение за възлагане на поръчка.

49. Независимо от това, в тази връзка не трябва да се пренебрегва, на първо място, обстоятелството, че преди всичко предприятията оференти, спечелили процедурата по възлагане на обществена поръчка, решението за което впоследствие е било отменено, са естествено призвани, ако може да се използва този израз, да обжалват по съдебен ред решението за отмяна, упражнявайки активна процесуална легитимация, която очевидно никога не е била поставяна под съмнение.

50. От друга страна, уместно е да се припомни, че съгласно член 2, параграф 7 от Директива 89/665 държавите членки „гарантират, че решенията, взети от органи, отговорни за производствата по обжалване, могат да бъдат ефективно изпълнени“. Разпоредбата не прави разлика между съдебни и несъдебни органи, поради което това изискване за оптимизиране на изпълнението не трябва да излиза извън стриктно необходимото, удължавайки спора и правната несигурност извън предвиденото от Директивата.

18 — Член 2 ДЕС разглежда „правовата държава“ като обща за държавите членки „ценност“. В замяна на това, преамбюлът на Хартата на основните права на Европейския съюз от 7 декември 2000 г. (ОВ C 364, стр. 1), в редакцията от 12 декември 2007 г., адаптирана в Страсбург (ОВ C 303, стр. 1; наричана по-нататък „Хартата“) визира правовата държава като „принцип“. На свой ред член 19, параграф 1, втора алинея от ДЕС гласи, че „[д]ържавите членки установяват правните средства, необходими за осигуряването на ефективна правна защита в областите, обхванати от правото на Съюза“.

19 — Решение от 13 юли 1989 г. по дело Wachauf (5/88, Recueil, стр. 2609), точка 18 и Решение от 10 юли 2003 г. по дело Booker Aquaculture и Hydro Seafood (C-20/00 и C-64/00, Recueil, стр. I-7411), точка 65 и сл.

20 — Съгласно член 34 от Римската конвенция публичните организации не могат да се позовават пред Европейския съд за правата на човека на признатите в нея права; въпреки това Съдът в Страсбург е разширил при определени условия защитата по член 6, параграф 1 от ЕКПЧ спрямо някои юридически лица на публичното право: като например в Решение от 9 декември 1994 г. по дело Les Saints Monastères срещу Гърция, серия A, № 301 A, стр. 34 и 35, точка 49, се изисква тези лица да не упражняват прерогативи на публична власт, което очевидно не се наблюдава в случая със Symvoulio.

51. По мое мнение изложените по-горе съображения би трябвало да са достатъчни, за да се приеме, че стесняването на активната процесуална легитимация на възложителя при обстоятелствата по този случай е пропорционално от една толкова широка гледна точка, каквато без съмнение е ценността „правова държава". Следователно — и за да приключа — от това последно съображение също не следва да се разбира, че процесуалната автономия, упражнена от държавата членка в контекста на Директива 89/665, е намерила израз в незачитане на общите принципи на правото на Съюза, на прокламираните в него ценности или основни права.

VI — Заключение

52. Предвид гореизложените съображения предлагам на Съда да отговори на преюдициалния въпрос, както следва:

„Член 2, параграф 8 от Директива 89/665/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прилагането на производства по обжалване при възлагането на обществени поръчки за доставки и за строителство, допуска тълкуване, според което възложителят бива възпрепятстван да упражнява правото на съдебно обжалване на отмяна на негово решение от страна на административния орган, отговорен за производствата по обжалване".